

Nr 456.

Av herr **Sundström** i Skövde, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 214, angående medgivande för Svenska skifferoljeaktiebolaget att teckna viss borgen.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 214 föreligga vissa förslag till avveckling av driften vid Svenska skifferoljeaktiebolagets oljeverk i Kinne-Kleva. Det viktigaste går ut på att uthyra ett av ugnshusen till kommanditbolaget Bröderna Wallin för tillverkning av matbestick av rostfritt stål.

Även om man kan finna det egendomligt att anläggningen delvis skall användas för tillverkning av matbestick, torde anordningen som övergångsform få anses försvarlig, i synnerhet som riskmomentet för statsverkets vidkommande torde vara relativt litet. Emellertid kan detta arrangemang näppeligen betraktas som en slutgiltig rationell lösning av hela problemet. Ur personalens synpunkt föreligga inga garantier för anställning i den nya industrien. Visserligen skola i denna sysselsättas 190 man vid full drift, men bolaget är skyldigt att anställa arbetare vid Kinne-Kleva endast »i den mån så är möjligt med hänsyn till vederbörandes lämplighet för bolagets verksamhet». På grund av den artskillnad som måste ligga i arbetet på att tillverka matbestick av stål och framställa brännolja ur skiffer torde det icke erbjuda några svårigheter för bolaget att inkompetensförklara flertalet av Kinne-Klevas anställda. Det borde därför vara angeläget att riksdagen modifierar ovan angivna villkor i sådan riktning, att inte förhoppningarna om anställning i den nya industrien bli grusade. Ett krav att icke utan tvingande skäl avvisa en arbetssökande, som nu är anställd vid Kinne-Kleva och som önskar övergå till den nya industrien, måste med hänsyn till de goda villkor bolaget bjudes anses vara rimligt.

Som redan antytts är dock metallindustrien i Kinne-Kleva att betrakta som ett provisorium. Detta utsäges också i propositionen. Statsrådet framhåller, att anordningen innebär »en tidsfrist, varunder mera ingående undersökningar angående den framtida verksamheten vid Kinne-Kleva skulle hinna verkställas». Och fortsätter statsrådet: »Jag har för avsikt att snarast föranstalta om fortsatta sådana undersökningar.» Det måste förutsättas, att dessa undersökningar syfta till att på den råvarubas, som finnes vid Kinne-Kleva, bygga upp en industri, varvid oljeverkets anläggningar bli på ett rationellt sätt utnyttjade. Man torde få utgå ifrån att denna utbyggnad kommer att följa helt eller delvis andra linjer än dem, som uppdragits för Kvarntorpsverkets anpassning till fredsförhållandena. Det synes då vara ganska naturligt att en klar boskillnad göres mellan de två företagen. Man kommer då osökt till den slutsatsen, att man bör bilda

ett särskilt bolag, som övertager Kinne-Kleva-verkets förvaltning och framtida utveckling och sålunda befriar skifferoljeverkets styrelse från bekymren för Kinne-Kleva, så att den helt må kunna ägna sig åt Kvarntorpsverkets utbyggnad, vilket torde vara en fullt tillräcklig uppgift. Å andra sidan skulle man få en styrelse, som kunde inrikta hela sin kraft och sitt intresse på att tillvarataga Kinne-Kleva-anläggningens möjligheter. Självfallet bör detta icke utesluta ett samarbete på områden, där detta för båda parter är naturligt och fruktbärande. Den merkostnad, som denna uppdelning skulle medföra, kan man säkerligen bortse ifrån. Även om man inte bör ifrågasätta någon jämkning i styrelsearvodena för skifferbolagets styrelseledamöter, så kan merutgiften inte bli av den storleksordning, att den får någon betydelse för företagets ekonomi. För övrigt kommer en driftig och framåtsträvande styrelse att väl betala sig.

Huruvida den utredning, som skall igångsättas, skall företagas av den eventuellt blivande nya styrelsen i ett särskilt bolag för Kinne-Kleva eller särskilda sakkunniga torde helt ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra. Men under vilka former utredningen än planlägges synes det önskvärt, att personalen beredes tillfälle att antingen deltaga i utredningen eller inför denna framlägga sina synpunkter.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta

1. att som villkor för utarrendering av del av Svenska skifferoljeverkets anläggning vid Kinne-Kleva till kommanditbolaget Bröderna Wallin, Lidköping, måtte föreskrivas, att f. d. anställda vid oljeverket icke utan särskilda skäl skola vägras anställning vid den nya industrien i Kinne-Kleva;

2. att Kinne-Kleva-verkets framtida administration överflyttas till ett för ändamålet bildat nytt bolag, som är helt skilt från Svenska skifferoljeaktiebolaget; samt

3. att personalens i Kinne-Kleva organisationer beredas tillfälle att genom sina representanter få sina planer och synpunkter på Kinne-Kleva-anläggningens framtida gestaltning framlagda inför den utredning, som enligt propositionen skall närmare uppdraga riktlinjerna för oljeverkets anpassning till fredsförhållandena.

Stockholm den 4 april 1946.

Walter Sundström,
Skövde.
